

GIOTON SALIS

BELGIJOS LIETUVIŲ DVISAVAITRAŠTIS
1952 m. balandžio 13 d. VI metei Nr. 7 (107).

Aleliuja ...!

Velykos Lietuvoje buvo pati didžiausia ir gražiausia šventė. Su atbundančiu pavasariu atgyja gamta, išsiveržia iš savo vagų putojančios upės ir šniokšdamos nešasi į jūras - marias. Laukai, kalnai ir slėniai numeta sunkų žiemos apsiaustą. Sprogsta medžiai, čiulba paukšteliai ir žmogus lyg pabudęs iš amžino miego džiaugiasi ir tas su visa atgyjancia gamta.

Velykos ir yra ta - prisikėlimo ir džiaugsmo šventė.

Velykos jau čia. Aleliujos garsai pabunda mūsų me, prisimename Velykas Lietuvoje. Prisikėlimo rytmetys mūsų bangioje tėvynėje yra tas iškilmingas momentas, kuriam jau nuo Verbų sekmadienio per visą didžiąją Savaitę kruopščiai ruošiamasi. Velykos mums gilią minties šventę.

Velykos - taikos ir ramybės šventė. Velykos pergalės šventė.

Ir mes, Belgijos lietuviai, švenčiame čia šią didžią Prisikėlimo šventę. Iš po sunkaus kasyklos darbo galime lengviau atsidusti, Velykomis pasidžiaugti. Pasidžiaugti - nes Velykos ramybės ir taikos šventė.

Galime tikrai vertai pasidžiaugti taikos švente. Jau penkti metai gyvename šioje šalyje ir per tą laiką nebuvo tarp mūsų iškilę jokių didesnių nesklaidumų, juodų dėmių mūsų tautiškame gyvenime. Visą laiką jautėmės kaip broliai, visi nešėme kantriai gyvenimo sunkumus ir viltimi laukėme ir laukiame galutinio Prisikėlimo, Lietuvai ir mums laisvės Velykų.

Gal jokioje pasaulio šalyje, kur gyvena lietuvių nėra tokios darnos kaip tarp mūsų. Mes nesiskaldome į partijomis, nejauciame aštrių pažiūrų skirtumų. Neturime vieni kitiems ko pavydėti ar dėl ko viepi kitų nekęsti - mums tai svetima.

Grazu ir jautru yra, kad galime mūsų reikaluose taip sutarti. Mums pavyksta praveisti geriems tikslams aukų rinkliavas, darniai vieni kitiems pasigelbstime varge. Renkamės visi į ruošiamas šventes ir ranka rankon dirbame dėl tėvynės gražesnės ateities.

Neturime mes kultūros ir meno darbuotojų, mums trūksta daug ko, kuo gali pasigirti kitose šalyse gyvenę lietuviai, tačiau, mes galime pasididžiuoti mūsų sutarimu, vienybe, tarpusavio taika!

Tėv. Aranauskas iš Amerikos rašo, kad iš Belgijos atvykusieji Amerikon nepameta gerų papročių. Sakau, kad geriausi lietuviai yra tie, kurie buvo Belgijoje, - jie jau žino kaip reikia gyventi ir sugyventi, žmogų priimti ir t.t.

Tad, broliai-sesės lietuviai, džiaugkimės su prisikėlusiu Kristumi tyrų Velykų džiaugsmu. Jo palaima mūsų gyvenimą telydi ir toliau. Muskime ir siemet gražius margučius, vienykimės širdyje su nelaimingaisiais lietuviais tremtyje.

Visiems v i l t i n g o a l e l i u j a Prisikėlime.

Kun. J o n a s D é d i n a s .

*** ** ***

" Sveikinu visus Belgijos lietuvius su švantomis Velykomis: Visiems tikrai džiaugsmingo A l e l i u j a gaudžiant. Velykų varpams ir musant margučius!

Jūsų T. J. A r a n a u s k a s .

X — X

KĖLĖS KRISTUS-KELŠIS LIETUVA.

"Velykos, Velykos! - ir kas jų nelaukia"...

Laukiam ir mes ir visa mūsų tauta.

Mūsų lūkestis dar didesnis, nes gyvename didžiąją Savaitę, skausmingą negu bet kada lietuvių tautos gyventą. Ir dėlto ne vienas sunkių pergyvenimų pagautas pasako:

Režnyčioj gieda aleliuja,
Bet aš tyliu - širdy skaudu:
Čia žemėj ašaros, žudynės,
Tai balsas giesmės velykinės
Tarytum tyčiojas - skaudu.

Teisybė. Didžiajame skausme ir pavojuose velykinė giesmė kažkaip graudi darosi ir širdį ašarose plukdo. Bet už tai ir pro ašaras, ir pro skausmus stipriau veržiasi viltys ir geresnio rytojaus tikėjimas.

Aš sveikinus todėl visus, pasilikusius šventoje mūsų tėvų žemelėj, senu lietuviškuoju pasveikinimu:

SVEIKI SULAUKĘ ŠVENTŲ VELYKŲ.

Sveikinu Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto vardu kaip jo pirmininkas. Sveikinu drąsiai, nes po Didž. Savaitės visuomet ateina Velykos. Juo daugiau išgyvename skausmų, juo Velykos būna linksmesnės ir laimingesnės. Kristus kėlėsi iš numirusių. Jis padės ir Lietuvai prisikelti dar skaistesnei ir gražesnei, nes jos nuosėdas, dulkes ir purvus nuplaus jos pačios didieji skausmai, kančios ir kraujas. Kaip tikime Kristaus prisikėlimu, taip tikime ir Lietuvos prisikėlimu! Kas praranda tą tikėjimą, - tas Lietuvai nebe Karys. Lietuva gyvens, gyvens laisva ir nepriklausoma, nes į tą gyvenimą ji gavo teises iš Dievo, kaip visos tautos.

Kas jau dabar turimas rengti tą laisvą gyvenimą. Rengtis turime su visu pasišventimu ir savęs atsižadėjimu pagal savo gyvenamų sąlygų galimybes. Juo atkaklesnis ir baisesnis priešas, juo baisesnį jo užsimojimui mus sunaikinti, juo didesnis turi būti mūsų pasiaukojimas ir atsparumas bei pasipriešinimas. Mūsų raudonojo priešo pastangos mus sunaikinti yra įtemptos, gudrios ir planingos. Jis vartoja gerai apgalvotas priemones, - pirmą eilę iščiulpti lietuvių tautos kraują - jaunimą ir sunaikinti lietuviškąją šeimą, nes šeima - Lietuvos dabartis, jaunimas - Lietuvos ateitis! Be dabarties ir ateities nėra tautos. Tie bolševizmo kėsiai, - pavojingiausias ir baisiausias mūsų sunkių laikų reiškiny. Nemokėsime prieš planą išvengti, nemokėsime aukotis, iš mūsų gali pasilikti tik lietuviškos pavardės su svetima kalba ir svetima siela.

Lietuviškai šeimai bolševikas jau kirto taiklų ir labai pavojingą smūgį. Tūkstančius šeimų išskyrė, savo tvarka kurtis naujoms šeimoms labai apsunkino ir jų skaičių juntamai sumažino. Tomis pat priemonėmis sumažino ir tautos prieauglį. Jaunimui taip pat užspūsti pasibaisėtini spūstai. Kas buvo lietuviška, bolševikas išjuokė, išniekino, net išprašė - garbingos Lietuvos istorijos - kas buvo mūsų džiaugsmas ir garbė, rūpestingai išravėjo, o pridiegė rusiško raugo ir moko. Jaunimui nėra kur lietuviška dvasia kvėpuoti ir atsi-gaivinti. Pasiliko tik viena šeima - lietuviybės gaivinantis šaltinis

ir lietuviško lobyno saugotoja ir ugdytoja.

Iš to sėka trys išvados: 1. Vengti mišrių šeimų, 2. Šeimose išlaikyti gyvą lietuviškumą su visais lietuviškais papročiais ir laimingos praities prisiminimais ir 3. Neįsileisti į šeimą jokių bolšėviki=nių nuodų, rusų kalbos ir jų papročių. Kuri šeima neištengs, ar nenorės pastatyti tai purvinai srovei užtvankos - ji Lietuvai žuvusi.

Iš gyvenimo patyrimo gerai žinome, kad bendras vyriausias mūsų žemiškas gėris - Lietuva, lietuva gyvoji, laisva ir nepriklausoma! Be Lietuvos esame miekis, niekam nereikalingas skarmalėlis, kompos=tas kitoms tautoms veistis ir stiprintis mūsų laimės ir gyvybės sąskaita. Mūsų svarbiausias tikslas atstatyti Lietuvą laisvą, stiprią, teisingą ir demokratinę; grąžinti jai jos tikrą ir gryną lietuvišką veidą, suderintą su jos kultūra, jos papročiais ir jos tikėjimu. Dievo padėdami mes tai padarysime. Su tvirtu geresnės ateities ir laisvės kovų laimėjimo tikėjimu VLIKo vardu siunčiu kryžiuojamai Lietuvai viltinę A L E L I U J A !

- Mykolas Krupavičius.

Laikinosios Vyriausybės - VLIKo pirmininkas.

...

Gyvajai Lietuvai.

Lietuviškas dar teka kraujas
Širdy motulės Lietuvos,
Ją atgimimas šaukia naujas -
Į dieną darbo ir kovos.

O nelaimingoji tėvyne,
Užmiršk, kuo vakar gyvenai,
Ir tuos tavęs kur užsigynė,
Palikę raudančią liūdnai.

Dar gyvas tavo attojėlis
Žaliam pavasario lauke,
Dar žydi tavo pievų gėlės
Rasa palaistytos vaiskia.

Dar svyra varpos aukso gryno
Dar svyra svėrės pūdymų,
Ir maris mėlunuoja lino
Prie numylėtinės namų...

Aušra tekėjo ir užgėso,
Bet tėviškės dangus - dar ne:
Dar tau naktuzė miegą neša,
Dar drumsčias bangos Nemuna.

Dar rymo kryžkelėse kryžiai,
Dar koplytėlės pakeliuos...
Tač, eik, šalie, kur pasiryžai -
Ieškot ir rast naujos dalios!

STEBŪKLAS MŪSŲ DIENOSE.

(Tęsa iš užpraėito numerio).

idžioje Penktadienio rytą apie Teresėlės Neumannaitės namus nuo pat aušros didžiausia spūstis. Mūsų dvidešimties lietuvių grupė, susidedanti iš klierikų studentų ir keleto apyžilių Bayroito stovyklos gyventojų tįrpte ištįrpo alįjančių karių masėje, kuri spaudėsi link Teresėlės namo durų.

Iš visos Vokietijos, Austrijos ir kitų okupuotų šalių prigužėjo amerikiečių karių. Ir ko čia nebuvo? Pradedant baltaisiais einant vis tamsyn ligi girių gelmių pačių juodžiausių negrų! Pradedant giliai tikinčiais jaunuoliais kariais, pereinant visas gal 400 Amerikoje esančių tikybų, baigiant Izraelio tautos atstovais! Visokie rango ir visokie laipsnio kariai ir karininkai nekantravo. Aplink visą miestelį tik autobusų eilės, džipai ir limuzinai.

Ir visi jie, ir mes, veržėmės pamatyti mūsų dienoje stebūklo!..

Kekantravome. Jautėme, kad tikrai turi kas nors nepaprasto čia būti. Čia - vietoje, kuri, dangus sau ypatingai pasirinko.

Pradžioje aštuntos žilagalvio klebono balsas iš Teresėlės namo pranešė:

- Teresė Neumannaitė jau pradėjo kentėti Kristaus kančias. Bus leidžiama pirmiausiai amerikiečiai ir visi tie, kurių tėvynės toli ir kurie nebeturės daugiau progos čia atvažiuoti. Kiti - palaukite sekančių metų, arba po pietų, kai baigsis amerikiečių eilės...

Na, vilties visai maža - jokių būdu nepereis tie pulkai uniformuotų vyrų ir moterų ligi trečios po pietų, kada baigiasi Teresės matomos Kristaus kančias.

Ieškojome mums patogesnės ir palankios išeities. Besitariant mums keli kariai pro mus privedė vieną jauną amerikietį. Geriau pasakius pranešė ant rankų - tasai jaunuolis apaipė išvydęs kankinę. Jis neišlaikė sieloje matyto vaizdo. Įtempimas kilo ir pas mus.

Vienas iš ten esančių vokiečių kunigų pažadėjo po pietų mūsų grupę įvesti pro darželio užpakalines duris pas Teresę, - žinoma, jei amerikiečiai neužprotestuos.

Laikėme sutarto laiko - visi: ir žilieji garbingų šeimų tėvai su žiedais ant pirštų ir mes jaunimas jautėmės klierikais, nes tik seminaristams šioji privilegija buvo išrūpinta. Visi jautėmės solidarai, nes visų buvo vienas tikslas - pamatyti stebūklą mūsų dienoje.

Šiaurais laipteliais pakilome prie Teresėlės kambario durų antram aukšte. Sustabdyti amerikiečiai stebėjosi mūsų netikėtu pasirodymu, - mes po aštuonis šventiškoje nuotaikoje, sulaukę kvapą, tylutėliai įžengėme pas Teresėlę. Buvo D. Penktadienio trečia valanda - laikas kada Teresė matė Kristų ant kryžiaus ir kentėjo Išganytojo skausmus.

Kambario langai užtraukti ružavomis užuolaidomis, kambary prieblanda. Teresės lova pasienyje. Ji - pusiau sėdinti atsirėmusi į pagalves. Kartas nuo karto ištįsia rankas, lyg ko siektų. Veidas klaikaus skausmo persuktas, sudreba ir kenčia. Iš galvos, per skarelę persisunkęs erškėčių vainiko dūrių vietose kraujas. Veidas kruvinas. Iš akių ištekančios dvių pirštų pločio kraujo juostos žemyn. Veidas pamėlynavęs nuo smūgių ir mušimo. Rankose plačios vinimis prikalimo žymės - žaizdos

is kurių plačiai bėgęs kraujas. Tomis rankomis Teresėlė vis ko tai sie-
kė. Mes matėme, kad ji turėjo labai kentėti. Veidą traukė konvulsijos.
Desinysis petys visas kruvinas - kraujas persisunkęs per jos baltą
bliuskutę. Taip pat ant balto drabužio matėsi Kristaus plakimo žy-
mės - skaudžių smūgių vietos. Ji visa buvo pasrūvusi kraujuje...

Stebėjome sulaikę kvapą. Kažkaip liūdna ir skaudu žiūrint į tą kan-
kinę. Jautėme jai užuojautą, nes skausmas veržėsi iš jos visos. Buvo
baugu. Ji nieko negirdėjo ir nieko nematė kas dedasi dabar apie ją.
Ji atė visą tai, ką mūsų Išganytojas pergyveno ir ką iškentėjo prieš
du tūkstančius metų ant kalvarijos už žmones, taigi - ir už mus ten su-
sirinkusius. Jos akys matė Kristų, mes matėme kenčiančio Kristaus
atvaizdą gyvame žmogystėje mūsų dienoje. Ir tas atvaizdas visiškai sutam-
pa su evangelijų aprašytuoju Kristumi.

Kambarėlyje tebuvo leidžiama likti tik dvi minutes. Mums ir to bu-
vo per daug. Kančios kraujas giliai veikė. Kraujo pralieto už mus, už
pasaulio nuodėmes.

Kambarėlio kampe čiulbėjo Teresės labai mylimos kanarėlės, lyg tos
raudongūžės, kurios Kristui ant kryžiaus mirstant atsitūpusios ant
kryžiaus traukė snapeliais iš kenčiančios galvos erškėčių spyglius.
Mes tylėjome.

*

Teresėlė D.Savaitės dienomis pergyvena visą Kristaus paskutinių die-
nų kančią, atistikusią atpirkimo dienomis prieš pirmąsias Velykas. Ji
kalba senosios žydų kalbos žodžios, ir tie tariami jos žodžiai yra tie-
patys, kaip Kristus kalbėjo. Visokie mokslininkai ją tyrė ir nieko ne-
rado, kas neatitiktų tikrovės.

Ligi Didž. Penktadienio vakaro ji nustojanti pusnatro litro kraujo.
Didž.Šeštadienį ji ilsisi, nes jaučiasi dėl kraujo stokos ir kančios
labai pavargus. Velykų Rytą, skambinant prisikėlimo varpams ir prie-
mus Komuniją ji vėl staigiai atgauna prarastą kraują ir jėgas. Ji ne-
valgo jokio žemiško maisto jau virš dvidešimts metų, ji maitinasi ir
gyvena Didž. Ketvirtadienį, Paskutinės Vakarienos metų įstatytuoju
Švč. Sakramentu, - komunija.

- J o n a s D e d i n a s .

***** * *****

Mažutis vaistas š e i m o s v é ž i u i :

Kai šeimoje pradeda

kilti nesutikimai, žybcioti piktos akys ir kalbos, norint išlaikyti
šeimos vienybę ir ramybę reikia pradėti mažutėmis dovanėlėmis. Pasi-
stenk padovanoti ką nors, - gėlių, skarelę, kaklaraistį ar pan. Tai
susitaikinimo pradžia. Gal niekas taip negesina piktos ugnies šeimos
židinyje kaip žodis "ačiū". Kai esi rūščiam veide - pasistenk bent
pusvalandžiui skubiai pasitraukti nuo to, kurį perkūnais apmėtyti ruo-
šiesi.

ATVELYKIUI

Jūs žinote, kad juo žmogaus akys nukryps-
ta nuo dangaus, tuo labiau jos linksta prie
žemės nelaimingosios.

Prieš du šimtmečius, bediovybės naikinti
ateina Jėzaus Širdis - gailestingoji meilė:
- "širdis, kuri pamilo žmones, o iš kurių
išeidamas sulaukia!".

Prieš šią mūsų dažnai pasirodė ir dabar
apsireiškia Marija prašydama: "Atsiverekite ir
darykite atgailą, nes kitaip jūs laukia bei-
si bausmė dieviško t e i s i n g u m o".

Dabar, kai jau sumaterialėjusio žmogaus
nei šventumas, nei meilė, nei teisingumas

nejaudina, gerasis Išganytojas siunčia paskutinį pasiuntinį - G a i l e s-
t i n g u mą. Stai ką mums pasakoja šventai gyvenusi lenkė vienuolė
mirusi 1932 m.

Tai vienuolėi apsiareiškęs Jėzus pakartotinai prašė, kad būtų nupieš-
tas ypatingas jo pavaišalas ir būtų įvesta a t v e l y k i s - Dievo
gailestingumo šventė. Kristus kalbėjo:

- Aš norius, kad atvelyki būtų įsteigta Dievo gailestingumo šventė.
Ir kas šią dieną prisijartins prie gailestingumo šaltinio, - priims šv.
Komuniją, atlikęs išpažintį Dievo gailestingumo garbei, gaus visaišką
nuodėnių atleidimą. Žmonijai neras pilnos taikos, jeigu nepriims mano
gailestingumo pilną pasitikėjimą.

Prieš mirtį šv. vienuolė Faustina pasakojo, kad Dievo gailestingumo
šventės įvykimas sutiks daug kliūčių, bet ji laimės. Ji taip pat pridė-
jo, kad šis pasaulis neilgai beegzistuos, bet prieš ateinat paskutinei
jam dienai turi būti nuodėmingam pasauliui parodytas begalinis Dievo gai-
lestingumas, kad niekas paskutinio Teismo dieną nepasiteisintų nežinojęs.

Brangusis, brangioji, per Velykas tu norėsi pasidalinti ir su kitais
velykiniu džiaugsmu ir kitus norėsi matyti džiugiai nusiteikusius. Ar
ne tiesa? Žinoma taip! Taigi, nepamirski ir savo geriausio Draugo-Jė-
zaus! Suteik ir jam nors kiek to tyro velykinio džiaugsmo, šiose šven-
tėse susitaikink su Dievu, rask pasitikėjimo jame ir per atvelykį priimk
Komuniją. Brangusis, ar galėtum tu jam atsakyti "ne"?

(B.d).

- F r a t e r P a u l i u s

* * *

PAMALDOS—

L i m b u r g o lietuviams pamaldos
Velykų naktį Waterschei parapijos bažnyčioje. Didžiojo Šeštadienio
iškilnės: Ugnies, Vandens, Žvakės šventinimas prasidės 10,30 val. naktį.
Prisikėlimo mišios pačiam vidunaktį. Bus klausoma išpažinčių.

L i e ž o lietuviams: Velykų pirmą dieną, 11 val. seselių koplytė-
lėje, Tilleur (15. Place Ferrer). Kas atsines - bus pašventinti margučiai.
Dirbantieji naktį gali eiti šv. Komunijos jeigu yra prieš Komuniją neval-
gę 1 val. laiko. Per a t v e l y k i pamaldos Lieze-Tilleur, 11 val.
seselių koplytėlėje.

V o l o n i j o s lietuviams pamaldos, Velykų antrą dieną, 11,30
val. Charleroi - Seselių koplytėlėje, 14. rue du Laboratoire.

SUK GALVA!

Galvosukis Nr. 4. Du prieteliai važiuoja vienu motociklu. Užpakalyje sėdintis stabdo savo draugą ir skundžiasi, kad jam pasiutusiai pučia šaltas vėjas į krūtinę ir jis visai sušalęs. Draugas sustabdo motociklą, pataria savo prieteliui apsivilkti paltą nugara priešais, - tada krūtinė bus geriau apsaugota nuo vėjo, - ir padeda jam nugaroje užsakyti sagas.

Ir vėl greitai tempu prieteliai mauja plentą toliau. Jau gerokai pavaziavus, prysakinis šaukia užpakaliniam:

- Na kaip? Ar dabar šilčiau? - tačiau jokie atsakymo. Draugas tyli.

Atsisukęs žiūri - draugo jau nėra... Kas daryti. Suka atgal ir valei ieškoti. Kiek pavaziavęs mato iš tolo gulintį ant plento draugą ir aplink jį trūsiant, kelis būrus (tai atsitiko Afrikoje, kur gyvena būrai). Privažiuoja. Nugi blogai. Draugas guli be jokio gyvybės ženklo.

- Tai kaip jūs čia jį radote, - klausia susikrimtęs draugas.

- Kai jį ant plento gulintį radome, buvo dar kiek gyvas, tik galva paeuktą į seną, bet kai mes jam galvą atsukome kaip reikia, jis mirė, - paaiškino būrai.

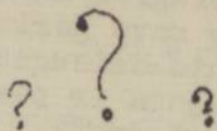
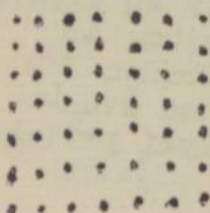
Uždavinio vertė 1 taškas.

*

Galvosukis Nr. 5.

Viso 49 taskai, kuriuos reikia perbrėžti vienu brėžimu, nepakeliant pieštuko, padarius tik 12 tiesių linijų.

Vertė - 3 taskai.

Galvosukis Nr. 6.

Pintinėje yra penki obuoliai. Reikia tuos obuolius išdalinti penkiems žmonėms taip, kad visi gautų po obuolį ir liktų vienas obuolys pintinėje.

Kaip tad galima?

Vertė 4 taskai.

Galvosukių sprendimai laukiami ligi balandžio mėn. 30 dienos.

PASIRUOŠIMAS MĖNULIN

Kelionės į mėnulį bilietas šia ndien vėl daugelio kalbos tema. Svarbiausias klausimas tai ar žmonės išlaikytų skridimą per beorę erdvę kelionėje į mėnulį? Su šiuo klausimu mokslininkai turi labai skautytis, kol pradės konstruoti tarplanetinį lėktuvą.

Čia padaryta daug pažangos. Per pastaruosius keturis metus amerikiečiai Naujosios Meksikos dykumoje, labai griežtu paslaptumu vienoje bandymų stotyje šį klausimą dalinai išsprendė. Pirmas toks bandymas buvo padarytas ir jo kai kurie daviniai jau paskelbti, ir atsakymas į klausimą yra teigiamas: "Taip! žmonės gali išlaikyti tarplanetinį skridimą, žinoma, jeigu žmogaus kūnas panasisi reaguoja kaip beždžionių ir pelių!" Su šiais gyvuliais gi buvo atliktas pirmasis bandymas.

Penkios beždžionės ir trys pelės buvo patalpintos vienoje "V2" kabinoje ir iššautos 130 km. aukštyje. Visi gyvuliai atlaikė, skrisdami gana gerai jautėsi. Beždžionėms buvo pritvirtinti plaučiai ir širdies

matavimo instrumentai, kurie radijo bangomis perdavė žinias ligi žemės, o kad visa pavyktų, beždžionės buvo užmigdytos narkoze.

Pelės gi buvo paliktos laisvos narvelyje. Jas visą laiką filmavo aparatas. Pasirodė, jog peliukės visiškai gerai jautėsi kol raketa iškrido iš žemės traukos. Tada, kur žemė netraukė žemyn, jos kybojo narvelyje, ore ir nustebusiomis akutėmis žiūrėjo viena į antrą. Tai buvo pelių ir beždžionių bandyminis skridimas.

Vieną dieną skris ir žmonės, - jeigu galima mokslininkams tikėti, - tai bus už dvidešimt metų...

BBC

*

Linksmą dieną mums nušvito -
Kėlės Kristus mirtis krito -
Aleliuja!

*

MŪSIŠKIAI ATSLIĖPIA.

Mums rašo....iš Kanados.

... "Išvykdamas iš Belgijos artimiesiems bičiuliams reiškiau susirūpinimą, kad tik netektų čia badauti. Iki šiol to neprisėjo, tačiau gyvenimas labai kietas.

Atvykus gelžkelio stotyje mus sulaukė bendradarbis iš Lietuvos, buvęs Belgijos anglių kasėjas Kazys Gričius. Su savo automobiliu mus su bagažais parsivežė į savo nuosavus namus. Jis padėjo ir darbo rasti.

Pradžioje dirbau 3-4 dienas į savaitę, gaudamas po 35 fr. į valandą. Vasario mėn gale šis darbas pasibaigė, tad ir nuo tada esu bedarbis. Lainai sausio gale žmona gavo darbo šiuvyloje, iškart po 30 fr. į val. dabar jau po 35 fr. Tačiau, darbas mažėja ir čia gresia pavojus atsidurti bedarbių eilėse.

Malonai pavesėję pas p.Gričių apie tris savaites, susiradome butą pietiniame Montrealio pakraštyje (kad būtų arčiau į JAV!). Stasiukas eina francūziškon mokyklon IV-tą skyrių, o Kęstutis namuose, nes vaikų darželių čia nėra (jeigu kur yra, tai prieinami tik bagočiams).

Neįsidirbus 180 dienų, bedarbiams pašalpa nemokama. Įsidirbus šį laiką, mokama tiek laiko, kiek užtenka iš uždarbio atskaitytų pinigų bedarbio įnašui. Vaikų pinigai mokami išgyvenus čia vienus metus, po 250-350 fr. mėnesiui.

Kanadoje darbų yra begalės, tačiau ekonominę politiką vedant ne valstybei, o stambiesiems kapitalistams, daug kas šlubuoja. Šiuo metu daugybės įmonių turi tiek žaliavų, kad kelis metus galėtų dirbti, bet yra paleidusios darbininkus ir masinės nejudos. Negaminama, nes laukiamas kada pakils kainos, kitaip sakant karo. Gi karo pramonė dar vis nepradeda visu tempu, nes ginklai pasensta, o karas vis atidedamas.

Pereitų metų gale Kanados seime kilo astrios diskusijos imigracijos klausimu. Imigracijos ministerija nurodė, kad krašte darbo daug, tik kai imigrantai iš ūkių ir miškų, kur darbo daug, bėga į miestus, kur nedarbas, yra kilusi netvarka. Vistiek buvo nutarta imigraciją sulaukyti iki pavasario. Nežiūrint to, nauji imigrantai atvyksta kas savaitė... Vėl kalbama apie platesnes galimybes įvažiuoti be darbo garantijų, nes vyriausybė jaučia, kad karo metu darbo jėgos prireiks....

Europiečiams yra sunku perprasti JAV ir Kanados gyvenimo. Štai vienas čionykščio gyvenimo pavyzdėlis. Demokratų partijos kandidatas į JAV prezidentus senatorius Estes Kefauver, važinėdamas po kraštą varo rinkiminę už save propagandą išdarinėdamas visokius cirko triukus kaubojaus virve. Taip jis kai kur surenka daugiau balsų nei Trumanas.

Atvykusieji čia prieš 20-40 metų, pergyvenę didesnių sunkumų pavydi greit prasimušantiems dypukams, kurie tuoj įsigyja automobilius ir namus. Aplamai čia doleris gyvenimo viešpats. Su juo drauge žygiuoja pavadas. Neretai lietuvis lietuvių ne paremia, bet pakenkia. Prie to prisideda šiuo metu prasidėjęs beprasmiškas skaldymasis politinėmis partijomis ir grupėmis. Lietuviskam nuoširdumui ir atvirai širdžiai čia vietos nėra! Didelis procentas atvykusių DP tuojaus susirgo dolerio liga.

Vis dėlto nereikia to nusigąsti. Yra ir čia visai padorių lietuvių, kurie turi susitaupę pinigų grįžimui tėvų žemėn, prenumeruojasi kelis lietuviškus laikraščius, skaito knygas, sielojasi mūsų tautos reikalais.

*

Nepaprastai buvo man skaudu, kai perskaičiau, kad "GŠ" žada sustoti ir vėl nudžiugau radęs, jog ji likos einanti savo keliu. Lano išmanymu reiktų leisti nors 2-6 psl. laikraštuką, arba nors vieną kartą mėnesį, bet jokių būdų jos nenumarinti. Antram pusmečiui žadu čia rasti kelis prenumeratorius. Tik išlaikykite šį Belgijos lietuvių lietuvišką švyturį!

*

Šiuo metu likusių Vakarų Europoje lietuvių reikalu išvyko BALFO galva, prof. J. B. Koncius, kurs būdamas Montrealyje žadėjo aplankyti ir Belgijos lietuvius. Jisai keliauja savo automobiliu.

BLB Krašto Valdybės pareiga daryti žygių, kad šiam svečiui neužtektų parodyti vien Briuselį, bet būtų apvedžiotas visur, parodytas nuogas lietuvių angliakasio gyvenimas, suodini tarp barakų augę vaikai ir praradę sveikatą tautiečiai.

*

Toliau rašoma: "Atleiskite, kad taip ilgai neparašiau. Buvau parašęs straipsniuką vos atvažiavęs, bet nerizikavau pirkti pašto ženkliuko, kad paskui nepritrūktų duonos..."

Vasario 18 d. pergyvenau labai žiaurią nelaimę. Ties namais, einant skersai gatvę, automobilis pritrenkė žmoną ir Kęstutį (buvo vakaras ir snigo). Žmona buvo nedaug sužalota, Kęstutį su menkomis gyvybės žymėmis nuvežė ligoninėn. Perpylus kraujo ir aparatais sužadinus kvėpavimą, vaikas atgavo sąmonę. Visą savaitę budėjome, nes pavojus gyvybei nebuvo praėjęs. Dabar jis namuose ir jau žaidžia.

Su nuoširdžiausiais linkėjimais visiems!

S t e p a s P a u l a u s k a s .

*

* Tenelieka nė vieno lietuvių Belgijoje, kurs neužsiprenumeruotų nors vieną lietuvišką laikraščio. Mes nedaug turime gerų draugų, tačiau tokiais gali būti laikraštis ir knyga.

Jeigu perkame maistą kūnui, išleiskime nors kiek pinigų ir dvasios maistui. Gaila to žmogaus, kurs viskam sugeba ir turi pinigų, tik neranda kelios skatelių savišviotos reikals.

*

PAS AUS

Kristaus Prisikėlimo Velykų šventėje sveikiname visus Belgijos lietuvius. Velykų džiaugsmas telydi sunkiose tremties dienose ir vargingame darbe. Atbundantis pavasaris teatbudina ir visas mūsų jėgas dirbti ir aukotis visomis išgalėmis Dievo, Tėvynės ir Artimo gerovei.

Visiems lietuviams nuoširdūs lietuviški velykiniai linkėjimai.

B.L.B. Krašto V a l d y b a .

1952 m. Velykos.

* * *

Visiems "Gimtosios Šalies" skaitytojams, prenumeratoriams, bendradarbiams ir talkininkams V e l y k ų švenčių proga lietuviški sveikiniai.

Per visų prenumeratorių, platintojų ir rėmėjų pasišventimą šiemet švenčiame saulėtas Velykas turį savo laikraštį. Nesvarbu, kad jis menkas, svarbu kad savas, kaip savas ir malonus Velykų stalo lėgutis.

"GŠ" l e i d ė j a i .

*

Sveikinu visus Belgijos lietuvius su šventomis V e l y k o m i s iš tolimosios Kanados.

S t e p a s P a u l a u s k a s .

Montrealis.

* * *

Velykiniai sveikinimai Belgijos lietuviams. Testiprina Dievas kovojančius!

Skaitau "GŠ" ir gėriuosi pastangomis išsilaikyti. Paminite visas stambiausias šventes, jungiatės, bendraujate kovodami ne tik už duoną bet ir už mirtį bei savąjį žodį.

Belgijos ir jos lietuvių neužmirštu ir gėriuosi kiekvienu jų laimėjimu.

Likit sveiki ir ištvermingi!

Jūsų Kun. Pr. G a i d a .

.....

Šiais metais mūsų gavėnia buvo skaudi. Rimtame susikaupime Olandijos lietuviai išlydėjo a+a A. Mikulskį, Belgijoje - Liežė kovo pabaigoje a+a B r o n i ū B u t r i n ė ir kai trumpai po to Liežė apylenkėje amžinybėn iskeliaavo staigia mirtimi senukas

J O N A S B A R A N A U S K A S .

Palaidotas kovo 31 dieną Liežė kapuose. Velionis yra kilęs iš Suvalkijos, gražių panemunių, iš Gelgaudiškio parapijos. Prieš mirtį ilgą laiką gyveno Belgijoje, Liežė mieste.

Tebūna lengva šioji žemelė.

* * *

Pavasaris jau čia! Tenelieka nė vienos lietuviškos mergaitės ar moters kuri neaugintų pas save gėlių, o tarp jų - lietuviškų rūtų. Rūtų sėklų galima gauti "GŠ" adresu.

*

D ė m e s i o lietuviams (ir lietuviams) - yra skelbiamas konkursas: v a r ž y b o s g r a ž i a u s i a i sutvarkyti apie namus g ė l i ū d a r ž e l i ū. Varžybose gali dalyvauti, ir kviečiamos dalyvauti, visos lietuviškos ir lietuviškos Belgijoje, kurios apie savo gyvohvietes turi nors kiek darželiui žemės, kuriame gali sėti gėles ar, kaip kam įprasta, auginti ir daržoves.

Vėliau, nustatytu laiku, lankysis pas kiekvieną lietuvių speciali varžybų tikslui sudaryta komisija įvertinti darželio darbus. Už gražiausiai sutvarkytis darželius (čia priskaitoma visa turima aplink namus žemė) bus skiriamos vertingos premijos.

*

Pavasario ir vasaros metu vilioja graži gamta. Daugelis turi dar neišnaudotų geležinkelio biliečių - prasideda gražiausios progos jais pavažinėti po Belgiją.

Lietuviai, pasinaudokite jūsų apylenkėse ruošiamomis ekskursijomis po apylenkes, ar kitas gražias vietas. Truputį pataupę, puikiai pasigėrėsite ir atsigaivinsite gyvenimui. Į gamtą iš kantių, vyrai! Užteks kavinių ir jų dūmų ir dulkių!

Išmokime rasti grožio ir džiaugsmo gražiomis sekmadienio popietėmis ant žalios pievos, tarp gėlių, augančių javų, miškelių. Ypatingai svarbu, kad šeimos savo vaikučius vestųsi į gražias ir saulėtas apylenkes. Vėlykų džiaugsmas telygi gamtoje per visą pavasarį.

Seselės lietuvaiteš sukaktu =
vėsi! Lieže, benediktinių vienuolyne jau nuo seno lai =
ko gyvena dešimtis lietuvaikių seselių. Jų dauguma yra
atvykusi tuoj po pirmojo pasaulinio karo. Šiemet, bėnan =
džio 22 d. ses. Bernadeta Barzdaite švenčia savo vienuoliško gyvenimo 25 metų sukaktį. Ši
lietuviškos sielos vienuolė yra kilusi iš Grėškabūdžio
parapijos, Šakių apskrities. Nežiūrint, kad jau tiek me =

tų kai palikusi Suvalkių gimtąsias lygumas, ses. Bernadeta puikiai kal =
ba lietuviškai ir ilgisi gimtinės.

Palaimos pasiėvėntime!

*

Kelionių pagelbą teikia Kelionių Agentūra "Social Tours"
7. Boulevard de Wateloo; Bruxelles, (telef. 11.21.13). Čia galima rasti
visokių patarnavimų kelionėms atveju Kanadon, tiek laivais, tiek ten ge =
ležinkeliais. Kuosiantieji ekskursijas Belgijoje gali prieinamomis kai =
nomis išsinuomuoti autokarų.

Šioje įsteigoje kalbama visomis rutų Europos kalbomis ir lietu =
viškai.

Pasiekiamo iš stoties Nord tramvajais: Nr. 7, 10, 13; 14, 16.
Iš Midi: Nr. 35 ir 15.

*

Balandžio mėn. 20 d. per atvelykį, BLB. KV. pirmininkas Pr. Sekmokas
šaukia visų Belgijos lietuvių seniūnų ir apylenkių pirmininkų, bei vei =
klesniųjų lietuvių pasitarimą. Susirinkimas prasidės po lietuviškų pamal =
dų Tilleur, "Concordia" salėje 12 val. Kviečiami minėti lietuviai iš Lim =
burgo, Lieže, Pietinės Belgijos, Briuselio ir paskirai gyvenantieji tautie =
čiai.

*

Balandžio mėn. 27 d. sekmadienį lietuviams pamaldos Limburge, 11 val.
Zwartbergė. Po jų pavasariškas susėjimas p. Aglinsko bute.

*

OLANDIJOS lietuviai pradeda vis arčiau burtis. Energingu
lietuvių J. Klevinio Limburge ir A. Galkaus - Amsterdamo iniciatyva, vis
daugiau sukurama nežinomų lietuvių ir vis gausėja sueigos. Geriausia
proga visiems susirinkti tai iš Belgijos atvažiuojančio lietuvių kunigo
laikomos pamaldos. Amsterdamo kuriamas lietuviška biblioteka ir platinami
laikraščiai.

Kovo 30 d. susižiedavo O. Vaitiekūnaitė ir J. Klevinis.

PRANCUZIJOJE lietuviai pasklidę platybėse. Tirsčiausiai
gyvena Paryžiuje, apie 300 lietuvių. Šiaurinėje Prancūzijoje, vos kelio =
lika km. nuo Belgijos yra grupė lietuvių, dirbančių kasyklose, fabrikuose
ir dvaruose. Visi jaučiasi kiek vieniši. Trūksta spaudos, maza ryšių.

Būtų gražu, kad galėtume vieni su kitais susėiti ar tai pamaldų ar
ekskursijų progomis. Sienu kliūtys nėra nenugalimos.

.....
"Pays natal" - Périodique Lithuanien. Edité par la Section de la
Presse Lithuanienne et Mission Catholique. Visais laikraščiais reika
lais kreiptis: K. J. Dėdinas, 97. rue de la Brehanonne; Louvain.
Pusei metų - 60 fr.

GIMTOJI ŠALIS
Bulletin Périodique Lithuanien
 97, RUE DE LA BRABANÇONNE
 LOUVAIN (BELGIQUE)

6.1.

Pasaulio Liet. Archyvas
 2601 W. Marquette Road.
Chicago 29. Ill.
U.S.A.